

TYÖELÄMÄYHTEISTYÖ- RAPORTTI 2023

OSUVAA KOULUTUSTA!

- ✓ RÄÄTÄLÖIDYT YRITYSKOHTAISET KOULUTUKSET JA JATKUVA OPPIMINEN
- ✓ REKRY- JA TYÖVOIMAKOULUTUKSET
- ✓ KORTTI- JA PÄTEVYYSKOULUTUKSET SEKÄ SERTIFIKAATIT
- ✓ KONSULTOINTIPALVELUT

Ennakoivaa ja kehittävää kumppanuutta

OSUVAKOULUTUS

APUA YRITYKSEN TARPEISIIN *Tekijöitä ja osaamista?*

Tarvitsetko yrityksesi uutta työvoimaa tai haluatko kehittää nykyisen henkilöstösi osaamista? Haluatko kouluttaa uuden työntekijän rekrykoulutuksella tai tarjota oppisopimuspaikkaa? Kpedun Työelämäpalveluilta löytyvät keinot kaikkeen tähän. Ota yhteyttä, ja hoidetaan homma kuntoon!

Kysy palveluistamme!

TYÖELÄMÄPALVELUT

Asiakkuusjohtaja
Anu Haapasalo
040 359 6240
anu.haapasalo@kpedu.fi

OPPISOPIMUSPALVELUT

Oppisopimuspäällikkö
Johanna Herrala
040 359 6239
johanna.herrala@kpedu.fi

OSUVAKOULUTUS OY

Toimitusjohtaja
Anu Haapasalo
040 359 6240
anu.haapasalo@osuvakoulutus.fi

KESKI-POHJANMAAN AMMATTIOPISTO
OSUVAKOULUTUS OY
www.kpedu.fi • www.osuvakoulutus.fi

Kuva Eeva Huotari

KPEDU TIIVIISTI MUKANA TYÖELÄMÄN YTIMESSÄ

PÄÄKIRJOITUS

Tämä järjestyksessään toinen työelämäyhteistyöraportti on yksi Kpedun tuottamista vuosiraporteista. Keskiössä on nimen mukaisesti Kpedun tekemä laaja-alainen ja laadukas yhteistyö sen työnantaja-asiakkaiden kanssa. Julkaisuun sisältyy toki myös muita aiheita, mutta niissäkin näkyy tavalla ja toisella jatkuva ja aktiivinen yhteistyö alueen työelämän kanssa.

Kpedun yhteistyö alueen elinkeino- ja työelämän kanssa sujui pääosin suunnitellusti vuonna 2023. Maailmanpolitiikkaa ja yritysten taloutta myllertävä tilanne eittämättä vaikuttivat, mutta kaikeksi onneksi yllättävän vähän. Yritykset ovat edelleen halukkaita tekemään yhteistyötä ammatillisen koulutuksen kanssa, tarjoamaan opiskelijoille työelämässä oppimisen mahdollisuuksia ja osallistumaan kehittämistoimintaan. Kpedun pitkäjänteinen yhteistyö alueen työnantajien kanssa kantaa haastavampienkin aikojen yli.

Kpedun työelämäyhteistyön ytimessä ovat ammatillisen osaamisen turvaaminen Keski-Pohjanmaalla, työllisyydenhoidon palvelut, työelämäpalautteeseen reagointi ja toiminnan kehittäminen, työelämässä oppimisen laadun varmistaminen työpaikkaohjaajakoulutusten avulla, Kpedun strategisten kumppaneiden kanssa tehtävän yhteistyön turvaaminen ja pienempien asiakasyritysten toimintaedellytysten varmistaminen.

TE-palvelut 2024 -uudistus – Kpedu mukana rakentamassa uuden työllisyysalueen palveluita

TE-palvelut siirtyvät valtiolta kunnille 1.1.2025 alkaen. Uudistuksessa työllisyyden ja yritysten kasvua tukevat julkiset palvelut tulevat osaksi kuntien työllisyys- ja elinvoimatehtäviä. Tämä on kunnille uusi valtionosuustehtävä, jonka rahoitus on yleiskatteisessa valtionosuudessa. Kunnan rahoitusvastuu laajenee. Kunnille siirtyvät myös ELY-keskusten julkisiin työvoimapalveluihin liittyvät hankintatehtävät ja KEHA-keskuksen julkisiin työvoimapalveluihin liittyvät maksatustehtävät. Valmistelun tahti on tiukka, ja vuosi 2024 on vuoden 2023 tavoin uudistuksen siirtymäaikaa.

Kpedu on tiiviisti mukana alueellisesti TE-palvelut 2024 -uudistuksen valmistelussa Keski-Pohjanmaalla. Kpedun edustaja kuuluu työllisyysalueen valmistelua koordinoivaan työryhmään, mikä on merkityksellistä, sillä Kpedulla ja Osuvakoulutus Oy:llä on kattava tarjonta työllisyydenhoidon ohjaus- ja koulutuspalveluita. Kpedulle on tärkeää, että työllisyysalueen toiminnan käynnistyessä asiakkaiden palvelut jatkuvat katkeamatta ja sujuvasti. Sujuvassa yhteistyössä tehty valmistelu antaa hyvät edellytykset sille, että juuri näin käykin.

Haluan esittää Kpedun ja Osovakoulutus Oy:n puolesta myös kiitokseni Kpedun jäsenkunnille hyvästä yhteistyöstä vuoden 2023 aikana työllisyshoidon uudistusta valmisteltaessa. Tavoitteena on rakentaa Suomen toimivimmat työllisyysalueet ja ammatillisen koulutuksen rajapinnat asiakkaan hyväksi.

Työelämässä oppimisen laatu keskeistä

Kpedun opiskelijoiden työelämässä oppimisen määrä on lisääntynyt vuosi vuodelta. Siksi työelämässä oppimisen laatuun huomion kiinnittäminen on tullut entistä tärkeämmäksi.

Kpedu on menestynyt hyvin ammatillisen koulutuksen vaikuttavuusrahoituksen työelämäpalautteen mittareilla. Kpedun kanssa yhteistyötä tekevät työnantajat ovat vastanneet aktiivisesti työelämäpalautetta kerääviin kyselyihin ja antaneet myös hyvät arvostukset koulutusopimuksiin ja oppisopimuskoulutukseen liittyvästä yhteistyöstä. Työelämäpalautte onkin yksi tärkeimmistä työkaluista työelämässä oppimisen laatua kehitettäessä. Ammattiopiston toimialat ja Oppisopimuspalvelut kehittävät toimintaansa saadun palautteen pohjalta. On ilahduttavaa huomata yhteistyön Kpedun toimialojen opettajien, Oppisopimuspalveluiden henkilöstön ja alueen työnantajien kesken tiivistyvän vuosi vuodelta. Työelämässä oppimisen laatua kehitetään aidosti yhteistyössä.

Toinen erityisen tärkeä työelämässä oppimisen laatua varmistava tekijä on Kpedun laadukas työpaikkaohjaajakoulutus. Kpedu on saanut useampana vuotena opetus- ja kulttuuriministeriöltä avustusta työpaikkaohjaajakoulutusten kehittämiseen ja kansallisen volyymin ylläpitämiseen. Vuoden 2023 aherrus työpaikkaohjaajakoulutuksen laadun eteen palkittiin syksyllä 2023, kun yhteistyökumppanimme Umicore Finland Oy:n työpaikkaohjaaja Virve Rantala palkittiin valtakunnallisessa kilpailussa Vuoden työpaikkaohjaajana ja sai vastaanottaa palkinnon Tampere-talolla lokakuussa opetusministeri Anna-Maja Henrikssonilta.

Työelämäyhteistyön kehittämiseksi jatkuva tarve

Keski-Pohjanmaalla pyörii ennen näkemätön investointitornado, jonka rinnalla me Kpedulaiset saamme elää. Ammatillisen koulutuksen tekemä työelämäyhteistyö on jatkuvaa kehittämistä, tiivistä työelämäyhteistyötä ja tehokasta viestintää edellyttävä laji. Mitään yksittäistä peliliikettä, jolla työelämäyhteistyö voitaisiin hoitaa, ei ole, vaan työelämän kehittämistä on jatkuvaa aktiivista yhteistyötä alueen työnantajien kanssa. Kpedu kykeni hoitamaan tätä tehtävää vuoden 2023 aikana hyvin. Monessa prosessissa edistyi reippain harppauksin. Pientä haastetta kehittämistoimintaan aiheutti EU-hankekauden vaihtuminen ja tilapäinen hankekannan väheneminen. Sitäkin suuremmalla innolla loppuvuoden 2023 aikana valmisteltiin rahoittajaa varten erinomaisia avauksia tulevaan kehittämistyöhön yhteistyössä alueen työnantajien ja muiden sidosryhmien kanssa.

Kpedu solmii kumppanuussopimuksia strategisesti merkittävien yhteistyöyritysten ja muiden organisaatioiden kanssa. Kumppanuussopimus on tapa tehdä läpinäkyväksi yhteistyön mahdollisuudet, tukea yhteistyöyrityksen strategian toteutumista ja huomioida asiakasyrityksen palvelutarpeet. Prosessi selkeyttää myös yhteistyön osapuolten rooleja ja auttaa tunnistamaan oikeat toimijat eri tasoilla molemmissa organisaatioissa. Lopputuloksena syntyy yhteistyömalli, jolle on jatkumo ja jota toteutetaan suunnitelmallisesti.

Kumppanuussopimuksen sisältö on aina täysin yksilöllinen ja räätälöity yrityskohtaisesti. Kumppanuussopimusprosessi tyypillisesti tuottaa uudenlaista, tarpeeseen vastaavaa yhteistyötä, jota sopimusprosessin alkuvaiheessa ei ole osattu tunnistaa. Vuoden 2023 aikana Kpedu ja Osovakoulutus Oy solmivat kolme uutta kumppanuutta. Uusiksi kumppanuussopimusyrityksiksi kirjattiin Keliber Oy, Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue Soite ja Toholammin Lomituspalvelut.

Vuosi 2023 oli aktiivista aikaa Kpedun työelämäyhteistyössä monella tapaa. Useat vuoden aikana suunnitellut toimenpiteet ja toteutukset realisoituvat vuoden 2024 aikana, joten siksi palaamisiin niihin seuraavassa raportissa. Erityisen iloisia olemme kuitenkin siitä, että vuoteen 2024 saamme kulkea tiiviissä yhteistyössä alueen työnantajien kanssa. Koulutus- ja kehittämistoimintaa ennakoidaan ja tehdään yhteisesti suunnitellen.

Sydämellinen kiitos vuodesta 2023

Kpedun strategisten arvojen mukaisesti edeten menestymme yhdessä alueen työnantajien kanssa. Kpedun jokainen työntekijä vaikuttaa osaltaan siihen, että Kpedun opiskelija- ja työnantaja-asiakkaat kokevat saavansa laadukasta koulutusta ja palvelua. Tässä onnistuimme mielestäni vuonna 2023 hyvin, mistä kuuluu kaunis kiitos asiakkaillemme, sidosryhmillemme, yhteistyökumppaneillemme, jäsenkunnille sekä koko Kpedun henkilökunnalle ja luottamushenkilöille.

Anu Haapasalo

Kpedun asiakkuusjohtaja ja Osovakoulutus Oy:n toimitusjohtaja

Kuva Caroline Monje Morales

Kuva Eeva Huotari

VUONNA 2023 SOLMITUT KOULUTUSSOPIMUKSET JA OPPISOPIMUKSET YRITYKSEN KOTIKUNNAN MUKAAN

Jäsenkunta	Koulutus-sopimus	Oppi-sopimus	Yhteensä	%
Halsua	13	9	22	0,7 %
Kalajoki	46	19	65	2,1 %
Kannus	107	49	156	5,0 %
Kaustinen	60	35	95	3,1 %
Kokkola	1298	444	1742	55,9 %
Lestijärvi	5	2	7	0,2 %
Perho	29	9	38	1,2 %
Pietarsaari	128	43	171	5,5 %
Sievi	32	6	38	1,2 %
Toholampi	29	18	47	1,5 %
Veteli	28	11	39	1,3 %
Sopimuskunnat				
Kruunupyy	10	11	21	0,6 %
Pedersöre	0	0	0	0,0 %
Vöyri	0	0	0	0,0 %
Muut kunnat	398	277	675	21,7 %
Yhteensä	2183	933	3116	100,0 %

OPPISOPIMUSOPISKELIJAT TOIMIALOITTAIN 2023

Toimiala	Opiskelija-määrä	Tutkinto suoritettu
Hyvinvointiala	156	55
IT- ja media-ala	7	2
Kansanopisto	17	3
Laajennettu oppisopimus	105	11
Liiketoiminnan ala	150	22
Luonnonvara-ala	138	40
Rakennusalat	112	41
Ruoka- ja puhtauspalveluala	54	7
Teollisuus ja logistiikka-ala	194	84
Yhteensä	933	265

Luvuissa huomioitu ainoastaan vuonna 2023 alkaneet koulutus- ja oppisopimukset.

VUONNA 2023
SOLMITTIIN YHTEENSÄ

4049

KOULUTUS- TAI
OPPISOPIMUSTA!

Kuva Sibanye-Stillwater

SIBANYE-STILLWATER MONIPUOLISTAA KOKKOLAN SEUDUN TEOLLISUUTTA

Asko Saastamoinen, Keliber Oy:n henkilöstöjohtaja

Kpedun työelämäfoorumien toiminta alkoi nykymuodossaan vuonna 2022, ja niiden toimikausi kestää vuoteen 2025 saakka.

Kaustisella ja Kokkolassa toimivan Sibanye-Stillwaterin Keliber-litiumhankkeen rakentaminen on käynnistynyt vauhdikkaasti. Jo ennestäänkin vahvaan Kokkolan teollisuuskeskittymään tulee uusi tekijä, joka paitsi monipuolistaa alueen rakennetta, tuo kokonaan uudentyyppisen teollisuuden mukaan.

Sibanye-Stillwater on linjannut panostavansa voimakkaasti vihreisiin mineraaleihin, raaka-aineisiin, joilla ilmastonmuutosta voidaan eri tavoin hillitä. Panostus Keliber-litiumhankkeeseen oli konsernin ensimmäinen konkreettinen investointi tähän suuntaan, ja Sibanye-Stillwaterin tavoitteena on olla ensimmäinen yhtiö, joka tuottaa Euroopassa akkulaatuista litiumhydroksidia omista malmivaroista.

Varsinainen rakennustyö Kokkolassa alkoi keväällä 2023, ja litiumjalostamon tuotannon ylös ajon on määrä alkaa kesällä 2025. Kaustisella rakennustyöt alkoivat syksyllä 2023, ja rikastamon odotetaan olevan käynnistysvaiheessa vuoden 2025 lopulla.

Kaikkiaan Sibanye-Stillwaterin Keliber-litiumhanke odotetaan työllistävän yli 300 henkilöä alueella, mukaan lukien pysyvät urakoitsijat. Prosessi- ja kaivosteollisuuden, kuten Keliber-litiumhankkeen, työllistymiskriteerit ovat korkeat. Kaikkiin tehtäviin vaaditaan alan koulutus – prosessi- tai kemiantekniikan tutkinto tai vastaava, laborantin koulutus, kunnossapidon, sähkö- tai automaatiotekniikan tutkinto. Kaivostoiminnassa työntekijätehtäviin tulevat ovat kuljetustekniikan tai maarakennuskoneiden kuljettajan tutkinnon suorittaneita. Toimihenkilötehtäviin vaaditaan käytännössä korkeakoulututkinto. Lisäksi oman prosessin tuntemus tullaan varmistamaan tarjoamalla räätälöityä prosessikoulutusta ja operointiharjoittelua. Prosessit ja laitteet on suunniteltu erityisesti Keliber-litiumhankkeeseen, joten pelkästään pitkä työura ei takaa onnistumista tehtävissä.

Paikalliset oppilaitokset ovat erityisen tärkeä kumppani Sibanye-Stillwaterille sekä uusien opiskelijoiden että vahvan oppilaitosten osaamisen kannalta. Valmistuneille on kysyntää alueen yrityksissä, mikä kertoo kouluttajien osaamisesta. Yritysten työvoiman jatkuva kouluttaminen on välttämätöntä laadukkaana tuotannon varmistamiseksi ja tuotantomenetelmien jatkuvan kehittymisen vuoksi. Kpedu on vuosien ajan ollut rikastustekniikassa maamme kärkipään kouluttajia.

Prosessitekniikan opetuksella on käyttöä myös jo työssä olevien ammattitaidon ylläpitämiseksi ja viimeisimpien menetelmien hallitsemiseksi.

Osaamisen vahvistamiseksi Sibanye-Stillwaterin Keliber-litiumhanke on sopinut koulutusyhteistyöstä, joka tähtää henkilöstön sekä peruskoulutukseen että ammattitaidon ylläpitämiseen. Lähellä sijaitseva, alan kokenut kouluttaja, jolla on halu oppia tuntemaan yrityksen toimintaa ja prosesseja, on yritykselle arvokas lisäresurssi osaamisen varmistamiseksi.

Keliber-litiumjalostamon sijoittumista Kokkolaan tukee omalta osaltaan alueen vahva teollinen infrastruktuuri. Monipuoliset palvelut teollisuudelle, koulutuspalvelut ja muu yhteiskunnan palvelurakenne parantavat alueen yritysten kiinnostavuutta ja tarjoavat alueella oleville ja sinne tuleville hyvät mahdollisuudet kehittää toimintaansa.

Koulutuksen ja kouluttajien kannalta erityisen tärkeää on jatkuva vuoropuhelu yritysmaailman kanssa. Sen avulla saadaan koulutusta olemassa oleviin ja tuleviin tarpeisiin.

YHTEISTYÖSSÄ KPEDU JA KELIBER OY

Sanna Tuukkanen, lehtori ja projektipäällikkö

Yhteistyö Keliber Oy:n kanssa on Kpedussa aloitettu yrityksen ensitaipaleesta alkaen tavoitteena koulutusten ennakointi ja osaavan työvoiman saatavuuden varmistaminen tuotannon käynnistymisvaiheessa. Yritysyhteistyön muodot yrityksen kanssa ovat olleet hyvin moninaiset. Yhteistyötä tehdään yrityksen kanssa virallisissa tapaamisissa, mutta myös epäviralliset tapaamiset eri tilaisuuksissa ovat vieneet yhteistä tavoitetta eteenpäin. Esimerkiksi Keliber Oy:n pitämät luennot prosessialan opiskelijoillemme ovat olleet äärimmäisen antoisia. Myös hankeyhteistyö on noussut yhdeksi tärkeäksi yritysyrityksen muodoksi ja mahdollistajaksi. MinePro-hanke on mahdollistanut Kpedun opetushenkilöstön osaamisen kasvattamisen ja luonut uusia mahdollisuuksia yritysyritykselle. Avoin vuoropuhelu ja luottamus yritysyrityksen kanssa on ollut avain menestykseen. Yhteistyössä on mukana myös Osuvakoulutus Oy.

MINEPRO-SEMINAARI 2023 KAIVOS- JA AKKUALAN YTIMESSÄ

Teksti ja kuvat Eeva Huotari

Kokkolan kaupungintalolla 20.4.2023 järjestetyssä MinePro-seminaarissa olivat puhumassa kaivosalan asiantuntijat useista eri yrityksistä. Kymmenen puheenvuoron aikana kuulumme muun muassa vastuullisesta litiumtuotannosta sekä kaivos- ja akkualan ajankohtaisista teemoista sekä tulevaisuuden näkymistä.

– Tilaisuudet, joissa tuodaan yhteen saman keskustelun äärelle kaivos- ja akkualoista kiinnostuneet ihmiset, ovat todella tärkeitä, totesi seminaarin avannut Kpedun toimialapäällikkö Petri Ahoniemi. Ahoniemi myös kannustaa haakeutumaan alalle.

– Työllistymällä kaivos- ja akkualalle voit olla rakentamassa kestävästä huomista kaikille.

Tilaisuudessa puhuttiin osaajapulasta ja tulevasta alan työvoimatarpeesta.

– Kun investoinnit lisääntyvät, myös koulutustarve lisääntyy. Arviolta seuraavan viiden vuoden aikana akkuteollisuus tulee tarvitsemaan 7000 työntekijää lisää, joista 70 % on ammatillisesta koulutuksesta, sanoo johtava asiantuntija Anni Siltanen Akkuteollisuus ry:stä.

– Osaajapulasta tulee pullonkaula Suomen akkuteollisuuden kasvulle, jos ennakoivia toimia ei aloiteta nyt. On helpompaa opettaa suomalaisille riittävä englannin kielen taito, kuin muille riittävä suomen kielen taito Siltanen jatkaa.

Seminaarin puhujat toivat myös esiin kasvavat materiaaltarpeet, materiaalin laadun ja tuotteiden kierrätyksen. Kokkolan yliopistokeskus Chydeniuksen professori Ulla Lassi nosti esimerkkinä sähköautojen akut ja mietti puheessaan, voisiko ne valmistaa kestävämmän ja turvallisemmin.

Tilaisuudessa puhunut Latitude 66 Cobalt Oy:ssä vastuullisuuden ja viestinnän parissa työskentelevä Jussi Lähde kertoi valitsevansa tarkasti paikat joihin menee puhumaan. Hän sanoo, että ei mieti, keitä kuulijat ovat, vaan kuinka kauan he ovat hengissä tilaisuuden jälkeen. Puheessaan Lähde kertoi energiantuotannon esimerkkejä ulkomailta. Kuten, että Ranskassa on tulossa lakialoite, jonka mukaan kaikki yli 80 paikkaiset autopaikat tulee kattaa aurinkopaneeleilla.

Teknologiapäällikkö lita Keijonen AFRYstä puhui materiaalien elinkaaresta ja esitteli materiaalipassi-idea, jossa tuotteiden elinkaari olisi ennalta mietitty ja raaka-aineet kierrätettäisiin ja uudelleen käytettäisiin mahdollisimman tehokkaasti.

2022

4

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ

22

REKRYKOULUTUS

195

TYÖVOIMAKOULUTUS

892

KORTTI- JA PÄTEVYYS-
KOULUTUKSET

1109

OPISKELIJAMÄÄRÄ

830.308 €

LIIKEVAIHTO

2023

6

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ

9

REKRYKOULUTUS

241

TYÖVOIMAKOULUTUS

862

KORTTI- JA PÄTEVYYS-
KOULUTUKSET

1112

OPISKELIJAMÄÄRÄ

816.398 €

LIIKEVAIHTO

4,5

TYÖVOIMAKOULUTUSTEN
PALAUTTEIDEN KESKIARVO

48

YRITYSKOHTAISET
KOULUTUKSET

24

KOULUTUSINFOJEN MÄÄRÄ

Osuvakoulutus Oy:n tunnusluvut

Kuva Shutterstock

OSUVAKOULUTUS OY:N TULOS KEHITTYI POSITIIVISEEN SUUNTAAN

Anu Haapasalo, Osuvakoulutus Oy:n toimitusjohtaja

Osuvakoulutus Oy:n vuosi oli edeltäviä vuosia hie-
man valoisampi. Yhtiön tilikauden tulos kehittyi
positiiviseen suuntaan. Osuvakoulutus Oy:n uu-
sittu strategia on otettu täysimittaisesti käyttöön vuoden
2023 aikana. Yhtiön missio kirjattiin seuraavaan muotoon:
”Tehtävämme on mahdollistaa osaavan työvoiman riittävyys
ja tarjota tukea asiakkaan osaamispääoman kasvattamisessa.
Yhtiön visiona on olla ennakoivin ja osuvin kumppani.”

Strategian mukaisesti Osuvakoulutus Oy:n ydinpalveluita
ovat seuraavat:

- Rääätälöidyt yritysکوhtaiset koulutukset
ja jatkuva oppiminen
- Rekry- ja työvoimakoulutukset
- Kortti- ja pätevyyskoulutukset, sertifikaatit
- Konsultointipalvelut

Osuvakoulutus Oy tuottaa koulutuspalveluita kaikille
toimialoille, mutta ydintoimialoiksi strategiansa valikoituivat
teollisuus ja logistiikka, rakentaminen, palvelualat ja hyvin-
vointiala. Yhtiön kehitystoimia on vuoden 2023 aikana kes-
kitetty erityisesti edellä luetelluille ydintoimialoille.

TE 2024 -uudistus vaikuttaa suoraan Osuvakoulutus
Oy:n toimintaan, joten muutoksen valmistautumiseen on
käytetty merkittävästi aikaa jo vuonna 2023. Yhtiön palve-
luiden halutaan olevan hyvässä kunnossa uusien työllisyys-
alueiden aloittaessa toimintansa 1.1.2025.

Euroopassa käynnissä oleva sota ja talouden epäsuotui-
sat suhdanteet ovat aiheuttaneet edelleen haasteita yhtiön
tuloksen näkökulmasta. Alueen yritykset esimerkiksi inves-
toivat tällä hetkellä hyvin harkiten koulutukseen. Helpotus-
ta tilanteeseen on saatu Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden
palvelukeskuksen Jotpan ja ELY:n rahoittamista asiakkaille
maksuttomista koulutuspalveluista. Edellä mainittujen toi-
mijoiden rahoittamat ja Osuvakoulutus Oy:n toteuttamat
koulutukset ovat tuoneet Keski-Pohjanmaalle toimivia jat-
kuvan oppimisen palveluita.

Osuvakoulutus Oy:n hallitus ja henkilöstö kiittävät
Kpedun toimialoja kehittyneestä yhteistyöstä vuoden 2023
aikana. Tästä tilanteesta on suotuisaa jatkaa vuonna 2024.

Osuvakoulutus Oy:n hallituksen jäsenet:

Toni Uunila (hallituksen puheenjohtaja), Nina Enlund,
Anu Haapasalo, Timo Lahtinen ja Lea Pellinen

Kuvat Eeva Huotari

KPEDU REKRY -HANKKEESSA KEHITETTIIN URAOHJAUSTA

Johanna Herrala, Kpedun oppisopimuspäällikkö

Kolmivuotinen Kpedu Rekry -hanke (ESR-rahoitus) päättyi vuoden 2023 lopulla. Hankkeen tavoitteena oli parantaa Kpedun opiskelijoiden työnhaku- ja työllistymisvalmiuksia, tehostaa uraohjauspalveluita ja lisätä työnantajien kiinnostusta opiskelijoita kohtaan. Hanketyöntekijöitä oli kaikilta Kpedun toimialoilta. Päärahoittajana toimi Keski-Suomen ELY.

Kpedu Jobi -rekrytointisovellus otettiin käyttöön

Toimialoilta nimetyt uraohjaajat pilotoivat hankeaikana omalla toimialallaan monipuolisesti erilaisia opiskelijoiden työllistymisen edistämiseen tähtäviä toimenpiteitä. Osa näistä

toimenpiteistä jää elämään hankkeen jälkeenkin. Uraohjaustoimintaa kehitettiin mm. luomalla erilaisia työkaluja opiskelijoiden tavoittamiseen ja ohjaamiseen sekä työnantajien ja opiskelijoiden kohtauttamiseen. Esimerkkeinä toimivista toteutuksista mainittakoon mm. Kokkolan ammattikampanuksen aulatapahtumasta alkunsa saanut ja sittemmin Kampushalliin viety Urabuusteri-niminen rekrytapahtuma, oppitunneilla opiskelijaryhmille toteutetut työelämäpäivät, joissa alueen työnantajat olivat vahvasti mukana, opiskelijoiden vierailukäynnit yrityksissä ja sähköinen rekrytointipalvelu Kpedu Jobi.

Kpedu Rekry -hankkeessa kehitettiin myös Kpedun henkilöstön uraohjausosaamista sekä toteutettiin videotalenteita uraohjauksen ja uravalintojen pohtimisen tueksi. Uraohjauksen erilaiset työkalut koottiin sähköiseen uraohjaajan työkalupakkiin. Lisäksi hankkeen aikana tiivistettiin yhteistyötä eri toimijoiden, kuten esim. työllisyyden hoidon toimijoiden, muiden alueella toimivien hankkeiden ja henkilöstövuokrausyrityksien, kanssa.

Kpedu Rekry -hankkeen tavoitteiden mukaista toimintaa on tarpeen edistää ja kehittää myös jatkossa. Opiskelijoiden työllistymisen tukemisessa tärkeää on uraohjaajien ohjausosaaminen, aktiivisuus alueen työnantajien suuntaan sekä työnantajien ja työllisyyden hoidon toimijoiden osallistuminen opiskelijoille suunnattuihin ura- ja rekrytilaisuuksiin. Maailman muuttuessa sekä opiskelijoiden tavoitteiden ja urasuunnitelmien moninaistuessa hyviä käytänteitä, toimintatapoja ja -malleja on tarpeen kehittää ja uudistaa, joten jatkohankkeelle on siis ilmeistä kysyntää.

PITKÄAIKAINEN YHTEISTYÖ TUOTTAA TULOSTA

Jussi Wiirilinna

Lotta Brännkärr on toiminut Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue Soiten koulutuspäällikkönä vuoden 2024 alusta lähtien. Edeltävät kuusi vuotta hän työskenteli Kpedussa hoitotyön opettajana lähihoitajien koulutuksessa ja viimeisimpänä sosiaali- ja terveysalan tutkintovastaavana.

– Kpedu alueen "omana" koulutuksen järjestäjänä on Soitelle tärkeä yhteistyökumppani henkilöstön koulutusten suunnittelussa ja toteutuksessa. Pitkäaikaisen ja vakiintuneen yhteistyön ansiosta meillä on hyvä tilanne koulutetun työvoiman saamisen kanssa usealla eri tasolla organisaatioissamme, Brännkärr sanoo.

Brännkärrin mukaan Kpedun kanssa tehtävä yhteistyö on myös laajaa. – Meillä Soitessa suoritetaan paljon työelämässä tapahtuvan oppimisen jaksoja sekä koulutus- että oppisopimuksella. Sosiaali- ja terveysalan perustutkintoa ja hoiva-avustajakoulutusta suorittavat muodostavat enemmistön. Soitessa suoritetaan työelämässä oppimisen jaksoja monilla muillakin eri koulutusaloilla kuten esimerkiksi liiketoiminnan, IT- sekä ravintola- ja cateringalalla.

Brännkärr kertoo, että Kpedussa Jatkuvan oppimisen palvelukeskuksen rahoituksella vuonna 2023 alkanut ensimmäisen hoiva-avustajakoulutus toteutettiin hyvässä yhteistyössä Soiten kanssa. – Hoiva-avustajia on työllistynyt Soiten hoidon ja hoivan palvelualueen yksiköihin koko hyvinvointialueella. Useampi hoiva-avustajakoulutusta suorittanut työllistyi opintojensa loppupuolella ensin oppisopimuksella. Useampi heistä on myös jatkanut opintojaan aloittaen sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon suorittamisen, ja jo yksiköissä tuttuina työntekijöinä heidät on palkattu oppisopimuksella myös jatko-opintojen aikana.

YHTEISTYÖSSÄ KPEDU JA SOITE

■ Hyvinvointialojen toimialapäällikkö Sari Haglund

Hyvinvointialojen näkökulmasta yhteistyö on erittäin toimivaa, ja olemme aloittaneet koulutuksia yhteisen suunnittelun kautta. Mm. hoiva-avustajakoulutusta kehitettiin alueelle yhteisesti, ja oli hienoa saada se käyntiin. Lisäksi Soiten henkilökuntaa on osallistunut saattohoidon ja suunhoidon koulutuspäiville. Hyvinvointialojen työelämäfoorumissa on myös Soiten edustusta, joten olemme myös sen ansiosta saaneet hyvin ajantasaista tietoa ja toivetta siitä, millaisiin asioihin erityisesti on hyvä kiinnittää huomiota opiskelijoiden osaamisessa. Havainnot työkentältä ovat aina toivottavia, joten kiitos niistäkin Soitelle.

Soiten ja Kpedun vuonna 2023 solmima kumppanuussopimus oli luonnollinen jatkumo pitkäaikaiselle yhteistyölle. Vahva työelämäyhteistyö sai maininnan myös Opetushallituksen työelämätoimikunnan raportissa sen vieraillessa meillä syksyllä 2023.

Yhdessä suunnitellussa hoiva-avustajakoulutuksessa entistä useampi opiskelija suoritti koulutuksensa loppuun oppisopimuksella. Lisäksi vuonna 2023 aloitimme maahanmuuttajille hoiva-avustajakoulutusta vahvalla kielituella. Tavoitteena on saada alalle ammattitaitoisia ja kielitaitoisia työntekijöitä.

Soiten koulutuspäällikkö Brännkärr nostaa esille myös oppisopimukset, joilla mahdollistetaan ammattilaisten täydennys- ja lisäkoulutuksia ammatti- ja erikoisammattitutkinnoilla laajasti eri henkilöstöryhmissä. – Soiten työntekijät suorittavat oppisopimuksella muun muassa johtamisen ja yritysjohtamisen, mielenterveys- ja päihdetyön sekä tuotekehitystyön erikoisammattitutkintoja. Ammattitutkinnoista painottuvat lähiesimiestyön, ruokapalvelujen ja liiketoiminnan (osastonsihtööri) ammattitutkintoihin valmistavat opinnot.

Alkaneen vuoden 2024 osalta Brännkärr mainitsee helmikuussa käynnistyneen ensimmäisen ryhmä "Sote-kehittäjä"-koulutuksen, jonka tavoitteena on kehittää asiakasrajapintaan asiakkaalle helppoja digitaalisia ratkaisuja. – Kuluneena vuonna on tarkoitus toteuttaa laajennettuna oppisopimuksena myös kaksi tuotekehitystyön erikoisammattitutkintoryhmää yhteistyössä Kpedun ja Rastorin kanssa.

Brännkärr on koulutukseltaan sairaanhoitaja ja ensihoitaja AMK. Jatko-opintoina hän on suorittanut terveystieteiden maisterin tutkinnon ja siihen liittyen hoitotyön pedagogiset opinnot. Brännkärr on työskennellyt uransan aikana monissa eri hoitotyön tehtävissä ja myös ulkomailla.

– Nykyiseen Soiten koulutuspäällikön työhöni työkokemukseni Kpedun sosiaali- ja terveysalan opettajana ja tutkintovastaavana toimimisesta antaa hyvää perustietoa tutkinnon rakenteista ja tutkinnon perusteista. Luonnollisesti myös se, että tuntee henkilökohtaisesti Kpedun henkilökuntaa auttaa sujuvaan kommunikaatioon ja mutkattomaan yhteistyöhön.

LISÄÄ HOIVA-AVUSTAJIA ALUEEN TARPEISIIN

Jussi Wiirilinna

Kpedu haluaa olla mukana edistämässä maahanmuuttajien kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan ja kouluttaa heistä työelämään hoitotyön osajia. Suomenkielisten ohella Kpedu järjestää hoiva-avustajakoulutusta myös maahanmuuttajille vahvalla kielituella. – Kokkolan ammattikampuksella alkoi vuoden 2023 alkupuolella ja kesäkuussa vahvalla kielituella maahanmuuttajien kouluttaminen hoiva-avustajiksi. Miltei vuoden mittainen koulutus mahdollistaa suomi toisena kielenä -opiskelun laadukkaasti ja maahanmuuttajia pääsemään kielitaitoisina kiinni työelämään. Soitenkin hyvinvointialueella kamppailaan jatkuvan hoitajapulan kanssa, mihin Kpedussa toteutettava niin suomenkielisten kuin maahanmuuttajienkin hoiva-avustajien koulutus osaltaan vastaa, Kpedun hyvinvointialojen toimialapäällikkö Sari Haglund kertoo.

Vahva kielituki ja yhteisopettajuus

Vahva kielituki tarkoittaa, että maahanmuuttajien ammatillisten opintojen tunnilla on maahanmuuttajien kielenopettaja mukana. Hän pitää erikseen kielen opetusta, mutta on myös ammatillisilla tunneilla mukana. – Yhteisopettajuus toimii hyvin, ja kielen tuki on heti saatavilla. Erityisesti panostetaan vuorovaikutukseen, kielen käyttämiseen vuorovaikutustilanteissa, hoiva-alan sanaston monipuoliseen osaamiseen ja kykyyn dokumentoida. Suomen kielen kirjoittaminen on monelle maahanmuuttajalle haasteellista, mutta hoitotyössä kirjoittamisen taitoa tarvitaan potilaan/asiakkaan tilanteen dokumentoinnissa. Maahanmuuttajat opiskelevat omana ryhmänään, sillä opetuksessa pyritään huomioimaan selkokieli. Välillä käytetään sanakirjaa ja koko kehoa asian ymmärtämisessä, Haglund toteaa. Kielen oppimisen myötä myös maahanmuuttajien oppisopimukset ovat lisääntyneet.

Hoivastartista hoiva-avustajakoulutukseen

Kansallisuuksia maahanmuuttajaryhmässä on runsaasti. – Ennen joulua aloitimme yhteistyössä Osovakoulutus Oy:n kanssa Hoivastartin (työvoimakoulutus), jossa on mukana erityisesti ukrainalaisia. Kielitaito on kehittynyt nyt niin paljon,

että motivoitunut ryhmä aloittaa hoiva-avustajakoulutuksen 26.3.2024. He haluavat tehdä merkityksellistä työtä, auttaa ja työllistyä Suomeen. Monella on omasta kotimaastaan jo hoitoalan osaamista tai muutoin vahva opiskelutausta, mikä helpottaa, kun on tarvittavat opiskelutaidot, vaikka vieraalla kielellä opiskellaankin uutta ammattia, Haglund sanoo.

– Hoiva-avustajakoulutus vastaa alueemme työvoimapulaan ja työkentän tarpeisiin. Koulutusta on suunniteltu yhteistyössä työnantajien kanssa. Tavoitteena on saada lisää valmiuksia suomen kieleen ja työllistyä hoiva-alan avustaviin tehtäviin ikääntyneille tarkoitetuissa palvelutaloissa, hoivakodeissa ja vastaavissa paikoissa, Haglund jatkaa. Tärkeä osa koulutusta on työpaikalla tapahtuva oppiminen. Koulutus sisältää myös kaksi kuuden viikon työssäoppimisjaksoa.

Maahanmuuttajien hoiva-alan koulutus ei johda tutkintoon, mutta se antaa valmiuksia hoiva-alan avustaviin tehtäviin. Hoiva-avustajan työtehtävät liittyvät asiakkaan perustarpeista huolehtimiseen ja niissä avustamiseen kuten esimerkiksi peseytymisessä ja ruokailussa auttamiseen, siivoamiseen ja asiointeihin sekä viriketoimintaan.

Hoiva-avustajakoulutus voi johtaa lähihoitajaopintoihin

Hoiva-avustajakoulutus avaa soveltuvuuden arvioinnin kautta mahdollisuuden lähihoitajaopintoihin, mikäli kielitaito ja matematiikan taidot saadaan opintoihin vaadittavalle tasolle. Koulutuksen aikana tehdään jo kaksi tutkinnon osaa sosiaali- ja terveysalan perustutkinnosta.

Osa maahanmuuttajakoulutuksestamme on Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen rahoittamaa. Jotpa edistää työikäisten osaamisen kehittämistä ja osaavan työvoiman saatavuutta. Palvelukeskuksen toimintaa ohjaavat opetus- ja kulttuuriministeriö sekä työ- ja elinkeinoministeriö. Valtionavustuksen tavoitteena on lisätä hoiva-avustajien määrää ja siten parantaa sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön saatavuutta ja henkilöstömitoituksen edellytyksiin vastaamista.

Kpedun seuraava maahanmuuttajakoulutus on suunnitteilla syksylle 2024.

VUODEN 2023 TYÖPAIKKAOHJAAJA VIRVE RANTALA "TÄMÄ ALA ON MUN JUTTU"

Teksti ja kuvat: Eeva Huotari

Umicore Finland Oy:ssä kemian laboranttina työskentelevä Virve Rantala palkittiin lokakuussa 2023 Vuoden työpaikkaohjaajana oppisopimuksen sata-vuotisjuhlaseminaarissa Tampere-talossa. Virve Rantala on taitava huomioimaan ohjauksessaan opiskelijan oppimistyylin, osaa antaa tilaa oppimiselle, kannustaa ja perehdyttää, sanottiin vuoden työpaikkaohjaajaksi valinnan perusteluissa.

– Hyvä työpaikkaohjaaja on kannustava ja osaa kuunnella, antaa opiskelijalle aikaa ja tilaa, että hän voi itse pohtia. Ei tyrkytä valmiita vastauksia, kommentoi Virve.

– Ajattelen, että tämä on asiakastyötä, eikä minulla voi olla huonoja päiviä. Jos tulee vaikeita kysymyksiä, enkä osaa vastata, olen rehellinen ja sanon, etten tiedä, mutta selvitetään, kertoo Virve omia ajatuksiaan hyvästä työpaikkaohjaajasta.

Virve on työskennellyt laboranttina jo 29 vuotta. Ammatitopistoon Virve jatkoi suoraan peruskoulusta fysiikan ja kemian opettajan suositeltua alaa hänelle.

– En tiennyt alasta mitään, ennen kuin tulin tänne, mutta huomasi heti, että tämä on mun juttu, sanoo Virve.

Virve on opiskellut Kpedussa, silloiselta nimeltään Kokkolan ammattiopisto. Valmistumisen jälkeen hän aloitti työt elintarvikelaboratoriossa. Vuonna 1994 hän meni Outokummulle töihin ja sen jälkeen OMG:lle, joka nykyään on Umicore.

– Edelleen tykkään mennä töihin, eikä alan vaihto ole ollut kertaakaan mielessä.

Kuten alan valinta myös työpaikkaohjaajaksi lähteminen oli muiden ansiota. Virvestä on täytynyt huokua nämä piirteet, koska vuonna 2007 laboratoriopäällikkö soitti hänelle äitiysloman aikana, ja kertoi, että palatessaan töihin hänestä tulee työpaikkaohjaaja. Myös kurssipaiikka oli varattu ennakoon. Työpaikkaohjaajakoulutuksia Virve on sittemmin käynyt useita Pohtolla ja Kpedulla.

– Työpaikkaohjaajana saa itselleen hyvän mielen, kun näkee, että toinen oppii ja voi antaa omasta osaamisestaan. Työpaikkaohjaajalla pitää olla halu opettaa.

– Työpaikkaohjaaja ottaa opiskelijan mukaan työyhteisöön ja kertoo talon tavoista ja työtehtävistä.

Virve ja muut työyhteisön työpaikkaohjaajat ohjaavat vuosittain noin kymmentä Kpedun opiskelijaa. Hän kertoo, että ohjattavien opiskelijoiden osaamistaso vaihtelee. Osa on ollut opiskellessaan vasta muutaman kuukauden, osa jo puolitoista vuotta. Työpaikkaohjaajana hänellä tulee olla hyvä yhteistyö oppilaitoksen kanssa, jotta tarvittaessa opiskelija voidaan myös palauttaa oppilaitokseen hankkimaan lisää osaamista.

Työpaikkaohjaaja pitää yhteyttä oppilaitokseen, suunnittelee tehtävät, työvuorot ja näytöt.

– Meillä on hyvä yhteistyö ammattiopiston kanssa. Lehtori Mia Ekholmin kanssa sovitaan kaikista käytännön asioista. Miällä on selkeät pohjat ja taulukot tehtäville, jotta kaikki pysymme kärryllä, missä mennään.

– Hyvä työpaikkaohjattava on innostunut ja vastaanottava. Saa myös kyseenalaistaa ja tuoda esille omia näkemyksiä. Pitää olla halua oppia ja kehittää itseään.

– Tälle alalle kannattaa lähteä, koska tämä on mielenkiintoista ja alueella on paljon työpaikkoja, kilpailu työntekijöistä on kovaa. Tällä alueella on useita laboratorioita, mutta jokaisessa tehdään eri asioita. Kannattaa opiskeluaikana mennä mahdollisimman moneen eri laboratorioon, niin näkee erilaisia paikkoja. Kannattaa myös muistaa, että täällä näitä opintoja voi myös jatkaa ylemmälle tasolle, esimerkiksi kemian insinööriksi tai kemistiksi saakka, Vinkkaa Virve.

OPPISOPIMUSKOULUTUS SUOMESSA TÄYTTI 100 VUOTTA SEMINAARISSA PALKITTIIN ANSIOITUNEITA

Johanna Herrala, Kpedun oppisopimuspäällikkö ja Jussi Wiirilinna

Vuosi 2023 oli valtakunnallisen oppisopimuskoulutuksen juhluvuosi, sillä ensimmäinen varsinainen oppisopimuslaki astui voimaan vuonna 1923. Suomen Oppisopimusosaajat ry:n Tampereella lokakuussa 2023 järjestämään satavuotisjuhlaseminaarin kaksipäiväiseen ohjelmaan sisältyi myös valtakunnallisen oppisopimuskilpailun voittajien ja pitkän linjan oppisopimusosaajien palkitsemiset.

Kpedun Oppisopimuspalvelujen esittämä ehdokas Virve Rantala, joka työskentelee Umicore Finland Oy:ssä laboranttina, voitti Vuoden työpaikkaohjaaja -kategorian. Rantala on ohjannut Kpedun opiskelijoita jo vuodesta 2007 alkaen, ja vuosittain hänen ohjattavanaan on kymmenkunta opiskelijaa. Rantala on osallistunut myös Kpedun työpaikkaohjaajakoulutusten kehittämiseen. Hän on pidetty työpaikkaohjaaja, joka osaa antaa myönteistä ja rakentavaa palautetta kannustaen omalla esimerkillään myös muita ohjaajia kehittymään edelleen työpaikkaohjaajina. Opetusministeri Anna-Maja Henriksson palkitsi Vuoden työpaikkaohjaaja Virve Rantalan Tampereen juhlaseminaarin yhteydessä.

Kpedun työelämä- ja elinvoimapalveluiden asiakkuusjohtaja Anu Haapasalo sai arvostetun tunnustuksen, kun hänet palkittiin pitkän linjan oppisopimusosaajana. Hän on toiminut pitkään Suomen Oppisopimusosaajat ry:n hallituksessa ja sen

varapuheenjohtajana sekä yhdistyksen kansainvälisen toiminnan jaoston puheenjohtajana ja myös EU-komission Oppisopimusallianssin – European Alliance for Apprenticeships – jäsenenä. Kaiken kaikkiaan Haapasalo on ollut vaikuttamassa merkittäväällä tavalla oppisopimustoiminnan tunnetuksi tekemiseen niin valtakunnallisesti kuin kansainvälisestikin.

Tampere-talossa järjestetyn juhlaseminaarin pääpuhujina olivat opetusneuvokset Mari-Pastila-Eklund opetus- ja kulttuuriministeriöstä ja Riikka Vacker Opetushallituksesta sekä suomalainen tv-tuottaja, yrittäjä ja tietokirjailija Saku Tuominen ja FT, Hämeen ammattikorkeakoulun tutkijayliopettaja Mika Tammilehto.

Nykypäivän oppisopimuskoulutusta ohjaa laki ammatillisesta koulutuksesta. Oppisopimus vastaa moniin koulutuksellisiin tarpeisiin tarjoamalla muun muassa yksilöllistä ja joustavaa opiskelua opiskelijoille sekä kustannustehokkaita vaihtoehtoja työnantajille. Myös työllisyysastetta voidaan nostaa oppisopimuskoulutuksen avulla.

Oppisopimuksen historian alkujuuri on 1600-luvulla alkunsa saaneesta mestari-kisälli-mallissa. Vuoden 1923 oppisopimuslaissa, joka oli ensimmäinen ammatillista koulutusta koskenut laki, säädettiin mm. oppiajan pituudesta, oppilaan vähimmäisiästä, oppilaan opetuspäivien palkanmaksusta ja sopimuksella sovittavista asioista.

Vuonna 2024 on odotettavissa uusi valtakunnallinen, Opso ry:n järjestämä kilpailu. Kilpailukategoriat olivat vuonna 2023: Vuoden työpaikkaohjaaja, Vuoden mentori, Vuoden oppisopimusopiskelija, Vuoden yrittäjä-oppisopimusopiskelija ja Vuoden oppisopimustyönantaja. Voit esittää omaa ehdokastasi ensi vuoden kilpailuun mukaan keväällä 2024. Lisätietoa tästä lähempänä ajankohtaa.

[Katso Virve Rantalan kilpailuehdokasvideo:](#)

KPEDU TEKEE YRITYSYHTEISTYÖNÄ 3D-SKANNAUSTA YRITYKSILLE

Jussi Wiirilinna

Keski-Pohjanmaan ammattiopiston tekninen suunnittelu hyödyntää CreaForm HandyScan 3D Black Elite -nimistä skanneria opetuksen lisäksi alueen yritysten parissa sekä mittauksen ja käänteismallintamisen tarpeissa. Teknisen suunnittelun opettaja ja tutkintovastaava Mikko Pesonen kertoo, että oppilaitokselle hankitun 3D-skannerin avulla saadaan skannattavan kappaleen muodot muutettua pistepilveksi erittäin tarkasti ja nopeasti. – Skannattua aineistoa voidaan käyttää laadunvarmistukseen ja käänteismallinnukseen. Skannaus tapahtuu kahden ja puolen sadasosamillin tarkkuudella, ja laite tallentaa yli miljoona pistettä sekunnissa. Skannattavasta kappaleesta syntyy skannauksen aikana tietokoneen näytölle pistepilvi, jota voidaan jatkojalostaa skannerin mukana tulleen ohjelmiston avulla asiakkaan tarpeiden mukaisesti, Pesonen jatkaa.

Skannaamassa Aurolahti Group Oy:ssä

Mikko Pesonen vieraili Aurolahti Group Oy:n Kokkolan toimipisteen tiloissa skannaamassa tuotannossa käytettäviä osia.

Aurolahti Group Oy on kasvava ja kehittyvä mekaniikkasuunnittelua, mittaus- ja asiantuntijapalveluita tarjoava konserni työllistäen noin 20 asiantuntijaa kolmella paikkakunnalla. Yrityksen osaamisalueisiin kuuluvat erilaiset prosessiteollisuuden kone- ja laitesuunnittelutoimeksiannot, elintarviketeollisuuden koneet ja järjestelmät, korkeavarsot ja kaivoslaitteet.

– Vertasimme skannattujen osien muotoa alkuperäisiin CAD-malleihin ja toimitimme havainnolliset mittapoikkeamaraportit yrityksen suunnittelutiimin hyödynnettäviksi, Pesonen toteaa.

Aurolahti Group Oy hyödyntänyt alueellista koulutustarjontaa ja teknologiapalveluita

Toimitusjohtaja Janne Aurolahti sanoo, että Aurolahti Group Oy on tehnyt jo pitkään yhteistyötä Keski-Pohjanmaan ammattiopiston kanssa esimerkiksi hyödyntämällä alueellista koulutustarjontaa ja teknologiapalveluita. – Haluamme ehdottomasti jatkaa yhteistyötä ja olemme mielellämme mukana testaamassa sekä edistämässä uuden teknologian hyödyntämistä.

– Yleensä skannaustilanteessa yrityksen tiloissa tulee aina paljon ideoita, mihin kaikkeen tällaista erittäin tarkkaa skannausta olisi mahdollista hyödyntää perinteisemmän ja epätarkemman laserkeilauksen lisäksi. Näin kävi tälläkin kertaa, ja seuraavaa skannausta suunniteltiin jo, Pesonen kertoo.

Yrityksen suunnittelutoimeksiannot vaihtelevat runsaasti

Aurolahti Group Oy:n suunnittelutoimeksiannot voivat vaihdella paljon asiakaskohtaisesti ja käynnissä olevan projektin luonteen mukaan. – Osa asiakkaistamme hakee uusien koneiden suunnittelusta ja käyttöönotosta säästöä tuotantokustannuksiin. Toisille voi vastaavasti olla tärkeää mallintaa olemassa oleva yksittäinen kappale. Mallinnettavien tai mitattavien kohteiden kokoluokka voi myös vaihdella aina tilitikkuskista henkilöautoon, toimitusjohtaja Aurolahti toteaa.

3D-skannattu aineisto mahdollistaa myös käänteisen suunnittelun

Pesosen mukaan myös Aurolahti Group Oy:ssä on jo huomattu, että 3D-skannatun aineiston avulla on myös mahdollista tehdä käänteistä suunnittelua, jolloin olemassa olevat esineet muutetaan esimerkiksi SolidWorks- tai Inventor-ohjelmistoissa hyödynnettäviksi CAD-malliksi. – Tarvittaessa saamme poimittua pistepilviaineistosta esimerkiksi tasoja, lieriöitä ja poikkileikkauksia ja voimme helposti siirtää ne suoraan SolidWorks- tai Inventor-mallissa olevaan piirrepuuhun käänteismallinnusta varten. Tämä toimintatapa säästää aikaa, ja esine saadaan mallinnettua uudelleen siten, että piirrepuussa on aidosti muokattavissa oleva piirrepuu olemassa. Skannattu aineisto voidaan tarvittaessa muuttaa sellaisenaan CAD-malliksi ilman piirrepuuta esimerkiksi kokoonpanoissa käytettäväksi.

Onko yritykselläsi tarvetta 3D-osaamiselle?

Ota yhteyttä ja katsotaan, miten voimme auttaa.

040 807 3628
mikko.pesonen@kpedu.fi

Mikko Pesonen
tutkintovastaava
tekninen suunnittelu

3D-skanneri palvelee yritys yhteistyötä ja toimii opetuksen apuvälineenä

Keski-Pohjanmaan ammattiopiston teknisen suunnittelun perustutkinnosta valmistuu vuosittain suunnitteluassistentteja, jotka osaavat käyttää edellä mainittuja laitteistoja ja ohjelmistoja. – Teknisen suunnittelun osalta 3D-skanneri palveleekin yritys yhteistyötä erityisen hyvin, sillä palvelun avulla saamme tutkinnollemme tunnettavuutta ja opiskelijoillemme työharjoittelupaikkoja. Skannauspalvelun avulla yritykset voivat päätellä, onko heillä itsellään tarvetta investoida tällaiseen laitteeseen vai ostavatko he palvelun meiltä, Pesonen tietää.

Käytännössä mittauksen tekee opettaja ja skannauksen kautta tietokoneelle saatavaa aineistoa. – Eli pistepilveä käsittelee se opiskelija, joka on sillä hetkellä kyseisessä yrityksessä töissä. Mikäli yrityksestä ei löydy osaamista tai siihen ei ole aikaa, voimme tarjota skannatun aineiston jälkikäsitteilyä oppilaitoksellamme. 3D-skannerin kautta on siten tarkoitus lisätä Keski-Pohjanmaan alueen yritysten osaamista sekä luoda kontakteja alueen yrityksiin. Käänteismallintamiselle on ollut selkeästi kysyntää teknisen suunnittelun perustutkinnon opiskelijoiden työharjoittelussa. Erilaisista kappaleista tarvitaan CAD-malleja, jotta niihin voidaan tehdä muutoksia ja jatkojalostaa kappaleita edelleen. Tärkeimpänä skannerin käyttötarkoituksena on kuitenkin toimia opetuksen apuvälineenä, Pesonen korostaa lopuksi.

TYÖPAIKKAPALAUTTEISSA ENNÄTYKSELLINEN VASTAUSPROSENTTI

Kuva Shutterstock

Työelämäpalaute koostuu kahdesta kyselystä eli työpaikkaohjaaja- ja työpaikkakyselystä, joilla seurataan työelämän tyytyväisyyttä Kpedun tapaan järjestää koulutusta yhteistyössä työelämän kanssa. Palauteen avulla halutaan selvittää työelämän kokemuksia Kpedun tarjoamista koulutus- ja oppisopimuskoulutuksen järjestämiseen liittyvistä palveluista. Palausteesta saatujen tulosten perusteella Kpedu kehittää toimintaansa palvelemaan työnantajien tarpeita entistäkin paremmin.

Työelämäpalautteen osuus vaikuttavuusrahoituksesta oli vuoden 2023 rahoituskaudella 22 % eli noin 900.000 euroa. Kpedun tulos kestää mainiosti vertailun niin muihin lähialueen koulutuksen järjestäjiin kuin valtakunnallisestikin. Työelämäpalaute on määritelty opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain yhdeksi ammatillisen koulutuksen järjestäjien vaikuttavuusrahoituksen perusteeksi.

Vastausaktiivisuus on parantunut. Vuoden 2023 vastaus-ten perusteella Kpedun opettajat ovat onnistuneet jälleen erinomaisesti näyttöjen toteutuksissa. Työpaikkaohjaajat ovat kokonaisuudessaan tyytyväisiä Kpedun toimintaan järjestää työelämässä oppimista. Myös muu yhteistyö Kpedun kanssa on ollut sujuvaa. Kpedussa jatketaan edelleen kehittöisiä, jotta työpaikkaohjaajat saisivat parhaan mahdollisen tuen opiskelijan oppimisen ohjaamiseen.

Työpaikkaohjaajille suunnattu palautekysely otettiin käyttöön kesällä 2021 ja työnantajille vuoden 2022 tammikuussa. Valtakunnallisen palautekyselyn kysymysten teemat liittyvät asiakaslähtöisyyteen, sopimusprosessiin, ohjaukseen ja tukeen sekä vaikuttavuuteen ja laatuun.

Työpaikkapalautteiden vastausprosentti oli ennätyskallisen hyvä vuonna 2023. Kpedu on onnistunut viestimään yrityksille ja työpaikkaohjaajille asian tärkeydestä. Perustehtävässä on onnistuttu, kun yhteistyökumppanit voivat edelleen suositella oppisopimus- ja koulutussopimustyhteistyötä Kpedun kanssa.

VOIMME SUOSITELLA OPPISOPIMUS- JA KOULUTUSSOPIMUSYHTEISTYÖTÄ KPEDUN KANSSA

ARVOSANA 1-5, 5= PARAS	1.7.-31.12.2022	1.1.-30.6.2023	1.7.-31.12.2023
1	1 %	3 %	0 %
2	0 %	1 %	2 %
3	10 %	12 %	9 %
4	35 %	34 %	41 %
5	53 %	50 %	48 %

TYÖPAIKKAOHJAAJAKYSELYN TULOKSET JA VERTAILU EDELLEISEEN VUOTEEN 2022

KYSYMYS	2022	2023
1. Yhteistyö oppilaitoksen kanssa on sujuvaa.	4,35	4,35
2. Oppilaitos varmisti etukäteen opiskelijan riittävät valmiudet työelämässä oppimiseen (esimerkiksi aiempi osaaminen, työelämävalmiudet, sopivuus opintojen vaiheeseen ja urasuunnitelmiin).	4,12	4,12
3. Oppilaitos varmisti, että työtehtävät edistävät opiskelijan oppimista suunniteltujen tavoitteiden mukaisesti. Olemme tyytyväisiä oppilaitoksen tapaan hoitaa oppisopimusten ja koulutussopimusten laadintaan liittyvät käytännön asiat.	4,19	4,17
4. Oppilaitos varmisti, että työpaikkaohjaajilla / mentorilla oli tiedossa opiskelijan henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan (HOKS) kirjatut tavoitteet.	4,02	4,07
5. Oppilaitos tarjosi riittävästi tukea opiskelijan oppimisen ohjaamiseen.	3,95	3,99
6. Oppilaitos tarjosi riittävästi tukea opiskelijan osaamisen kehittämisen arvioimiseen ja palautteen antamiseen opiskelijalle.	4,03	4,09
7. Oppilaitos tarjosi riittävästi perehdytystä opiskelijan näytön arviointiin.	4,06	4,20
8. Näytön toteutus yhteistyössä oppilaitoksen kanssa onnistui hyvin.	4,45	4,47
9. Oppilaitoksella on kyky kehittää työelämässä oppimista saamansa palautteen perusteella.	4,10	4,14
10. Olen tyytyväinen oppilaitoksen toimintaan järjestää työelämässä oppimista.	4,21	4,27

K2 TURVAPALVELUT OY KPEDUN VUODEN TYÖELÄMÄKUMPPANI

Jussi Wiirilinna

Keski-Pohjanmaan ammattiopisto palkitsee vuosittain Vuoden työelämäkumppanin. Kpedun Vuoden 2023 työelämäkumppaniksi valittiin K2 Turvapalvelut Oy. Valintaperusteiden mukaan yritys tekee jatkuvaa ja tuloksia tuottavaa yhteistyötä turvallisuusalan koulutuksien, työelämässä oppimisen ja ohjauksen edelleen kehittämiseksi. Palkitseminen tapahtui Kpedun henkilöstön kehittämispäivän yhteydessä toukokuussa 2023.

Kpedun yksi turvallisuusalan opettajista sekä ammattitutkinto- ja erikoisammattitutkintovastaava Petri Ala-Tainio sanoo, että työelämäyhteistyö K2 Turvapalvelut Oy:n kanssa edistyi vuoden 2023 aikana erityisesti turvallisuusalalle räätälöidyissä työpaikkaohjaajakoulutuksissa. Yritys koulutti kaikki Kokkolan toimipaikan työpaikkaohjaajat. – Koulutuksen tulokset näkyivät myönteisesti jo seuraavien kuukausien aikana Kpedun turvallisuusalan opiskelijoiden tultua ko. yritykseen työelämässä oppimisen jaksoille, Ala-Tainio jatkaa.

Turvallisuusalan työelämäyhteistyötä kehitetään jatkuvasti

Ala-Tainion mukaan työpaikkaohjaajakoulutuksen ehdottomana hyvänä puolena voidaan pitää sitä, että sen myötä työpaikoilla tiedetään paremmin myös se, mistä tutkinnon osat koostuvat ja mitä osaamista työelämässä ollaan hankkimassa. Siten työpaikkaohjaajat pystyvät aidosti ohjaamaan opiskelijaa työssään, Ala-Tainio toteaa. Ala-Tainio ja oppisopimussuunnittelija Anu Keisanen vastasivat työpaikkaohjaajakoulutuksen toteuttamisesta lähiopetuksena Kokkolan ammattikampuksella vuoden 2023 aikana.

– Työelämän tarpeiden ja ammattitaitovaatimusten jatkuvasti muuttuessa työpaikalla tapahtuva oppiminen on olennai-

nen osa ammatillista opetusta sekä opiskelijoiden taitojen ja osaamisen lisäämiseksi. Työelämässä oppimisen jakson aikana työpaikalla olevan työpaikkaohjaajan merkitys opiskelijalle on varsin suuri, sillä hän toimii työpaikalla opiskelijan perehdyttäjänä ja ohjaajana, Ala-Tainio korostaa.

Ala-Tainio kertoo myös, että yleisten työpaikkaohjaajakoulutuksien lisäksi Kpedun turvallisuusalalle on kehitetty oma, pelkästään turvallisuusalan työpaikkaohjaajille suunnattu koulutus, johon yritykset ovat osallistuneet aktiivisesti. Koulutus on otettu työpaikoilla hyvin vastaan, ja sitä on järjestetty yhteistyössä turva-alan ja Kpedun Työelämäpalveluiden kanssa sekä verkossa että lähikoulutuksena. Työelämä on kokenut antoisana erityisesti lähikoulutuksen tarjoaman annin verkostoitumisen ja vuorovaikutuksen näkökulmasta, Ala-Tainio kiittelee.

Turvallisuusalan työelämäfoorumi toimii aktiivisesti

Kpedun jokaisella toimialalla toimii työelämäfoorumi. Turvallisuusalan työelämäfoorumi kokoontui säännöllisesti vuoden 2023 aikana. Foorumi koostuu alueen turvallisuusalan työnantajista eli lähinnä vartiointiliikkeistä mukaan lukien myös majoitus- ja ravintola-ala. Vuonna 2023 käsiteltyjen asioiden joukkoon kuuluivat muun muassa yksityisen turvallisuusalan koulutukseen liittyvät erityispiirteet ja työpaikalla tapahtuvan oppimisen edelleen kehittäminen. Tapaamisissa on pyritty myös hahmottamaan ja ennakoimaan turvallisuusalan opetuksen ja koulutuksen tulevaisuuden suuntaa.

Kpedun työelämäfoorumien toiminta alkoi nyky muodossaan vuonna 2022, ja niiden toimikausi kestää vuoteen 2025 saakka.

KPEDUN UUTISET, SOMEKANAVAT, SÄHKÖINEN UUTISKIRJE – VIESTINTÄÄ MONELLA KANAVALLA

Kpedun Instagram-tili @kpedufi

LUE AJANKOHTAISET UUTISET
WWW.KPEDU.FI/UUTISET

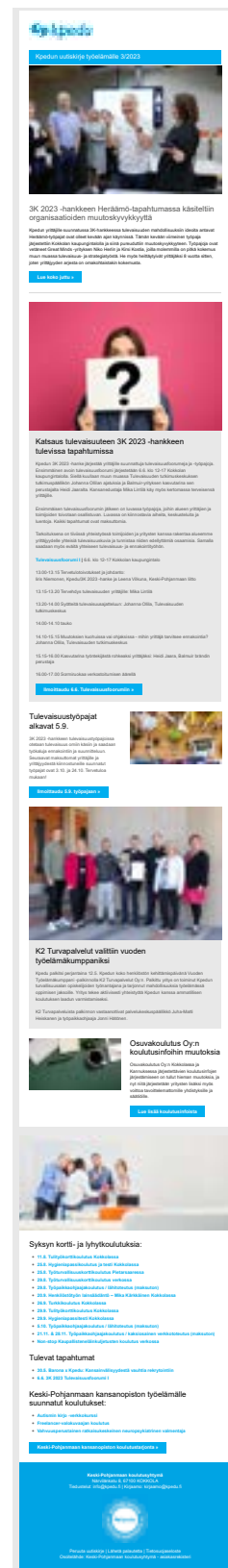
 KPEDU Keski-Pohjanmaan ammattiopisto

 @kpedutweets

 kpedufi

 Keski-Pohjanmaan ammattiopisto

 @kpedufi

Kpedun uutiskirjeellä on jo yli 2700 tilaajaa. Uutiskirjeen voi lukea ja tilata osoitteessa:
www.kpedu.fi/uutiskirje

Kuva Raimo Uunila

KPEDUN OPISKELIJAT MUKANA TYÖSTÄMÄSSÄ PRESIDENTTI MAUNO KOIVISTON VÄLITTÄJÄ-MUISTOMERKKIÄ

Jussi Wiirilinna

Kpedun kone- ja tuotantotekniikan opiskelijoille Eemi Hankaniemelle ja Ville Haapaniemelle tarjoutui ainutkertainen mahdollisuus opintojensa aikana. Kaksikko pääsi nimittäin työelämässä oppimisen jaksolla osallistumaan Mauno Koiviston "Välittäjä"-nimisen muistomerkin valmistusprosessiin ja siten osaltaan vaikuttamaan tämän pysyvän ja näkyvän teoksen luomiseen.

Muistomerkki valmistui Kokkolassa. Kaupungista onkin tullut suurten teräsveistosten valmistuspaikka sen 3D-mallintamis- ja laser-leikkausosaamisen ansiosta. Kpedu kiittää

Kokkolan Pikahitsaus Oy:tä ja Kokkolan Laser Steel Oy:tä tällaisesta yhteistyön tuottamasta hienosta mahdollisuudesta opiskelijoille.

Porvoolaisen kuvanveistäjän Kirsi Kaulasen suunnittelema kaksiosainen teos paljastettiin presidentti Mauno Koiviston syntymän 100-vuotispäivänä 25.11.2023, ja se sijaitsee Pikku-parlamentin puistossa lähellä eduskuntataloa. Veistos on kuusi metriä korkea, 15 metriä pitkä, valmistettu ruostumattomasta teräksestä ja sen keskeltä menee kulkureitti. Kaulanen voitti teoskilpailun ideallaan 110 vaihtoehdon joukosta.

KPEDUN VUODEN OPISKELIJA 2023 JUKKA LUHTIO

Eeva Huotari

Kpedun Vuoden 2023 opiskelijaksi valittu kokkolalainen Jukka Luhtio, 49, on opiskellut oppisopimuksella taloushallinnon perustutkinnon vuonna 2016, lähiesimiestyön ammattitutkinnon vuonna 2022 ja vuonna 2023 hän aloitti liiketoiminnan erikoisammattitutkinnossa henkilöstöhallinnon opiskelun.

– Jukka Luhtio on opintoihinsa liittyen aloittanut työyhteisössään useita kehittämishankkeita. Näistä tuoreimpana perehdytys- ja työturvallisuusvideo, joita työntekijät itse suunnittelivat ja kuvasivat. Perehdytysalustana testattiin ja otettiin Kokkolan Uintikeskus VesiVeijarin käyttöön opinnoissa tutuksi tullut suomalainen Seppo-peli, toteaa Kpedun liiketoiminnan alan lehtori Minna Frilund Jukan valinnan perusteluissa.

[Lue koko tarina Kpedun nettisivuilta.](#)

Kuva Eeva Huotari

Millaista voisi olla keskipohjalainen yrittäjyys vuonna 2035?

3K-HANKEESSA LUOTIIN KATSE TULEVAISUUTEEN

Iiris Niemonen, 3K-hankkeen projektipäällikkö

Alueellisen osaamisen johtamisen, ennakointityön yhdeksi pilotiksi valikoitui yrittäjyys. Keskipohjaiselle yrittäjyydelle onkin luotu mahdollisia tulevaisuuksia ja tunnistettu osaamista vuoteen 2035.

Vaihtoehtoisten tulevaisuuksien pohtiminen on yksi ennakoinnin peruslähtökohdista. Jotta voidaan tunnistaa myös yrityksen tulevaisuuden mahdollisuuksia ja toimintaedellytyksiä, on kyettävä hahmottamaan keskeisiä toimintaympäristön muutoksia ja sitä, miten ne muovaavat tulevaisuutta. Samalla pystytään kasvattamaan yrityksen muutoskyvykkyyttä.

Keskipohjalaisen yrittäjyyden tulevaisuustyö käynnistettiin yrittäjän päivänä 6.9.2023, ja sitä on tehty kolmessa työpajassa syksyn aikana. Tulokset julkistettiin ja yhteistä työskentelyä avattiin päätösfoorumissa 16.11.2023.

Tulevaisuustyötä tehtiin yhdessä; Tilaisuudet ja työpajat olivat kaikille avoimia. Osallistujajoukko oli monialainen. Keski-Pohjanmaan yrittäjien Rooman matkalaiset keräsivät tietoa, toteuttivat matkallaan ”Ilmiöjahdin”. Tulevaisuustutkijoiden digialustalle keräämä toimintaympäristötieto oli käytettävissä.

Yhteisenä tuotoksena saatiin neljä erilaista tulevaisuuskuva - loikka, mullistus, romahdus ja jatkumo.

Tuotokset – Keskipohjalaisen yrittäjyyden mahdolliset tulevaisuudet ja tunnistetut osaamiskärjet 2035 – on koottu Tulevaisuuskortiksi. Tulevaisuuskortti 3 löytyy sähköisenä <https://www.kpedu.fi/kpedu/projektitoiminta-hankkeet/projektit/projektarkisto/3k/2023>. Korttia on myös painettu ja sitä toimitetaan Kokkolan ja Kaustisen seutukuntien paikallisjärjestöille. Sivuilta löytyy myös tietoa, kuinka yhteinen työstäminen toteutettiin.

Tulevaisuuskuvia voi hyödyntää esimerkiksi tarkastelemalla sitä, miten yrityksen liiketoiminta ja toimintaedellytykset kehittyisivät eri tulevaisuuksissa.

Tulevaisuustyöskentelymme fasilitoi Turun kauppakorkeakoulun Tulevaisuuden tutkimuskeskuksen asiantuntijat. Yrittäjyyden tulevaisuuskuvioiden maalaamiseen osallistui yrityksiä, yrityspalvelutoimijoita, yrittäjyyden ja liiketoiminnan opiskelijoita ja muita aiheesta kiinnostuneita.

3K-hanke toteutettiin 08/2020–12/2023.

PROSESSIALAN KOULUTUSTA KPEDUSSA 50 VUOTTA

Jussi Wiirilinna ja Petri Ahoniemi, toimialapäällikkö, teollisuus ja logistiikka

Kpedussa juhlittiin syyskuun alussa 2023 prosessialan ammatillisen koulutuksen toteuttamisen merkki-paaluvuotta, sillä alan ammattiosajia on koulutettu Kokkolassa jo 50 vuoden ajan. Historian pyörä on pyörinyt vinhaa vauhtia. Alkujuuuri on prosessinhoitajakoulutuksen käynnistymisestä kokeiluluonteisena Kokkolan ammattikoulussa 11.8.1973 lähtien. Uusin kehitysaskel otettiin 16.11.2023, kun opetus- ja kulttuuriministeriöltä saapui mieluisia ja odotettu päätös: Kpedulle myönnettiin valtakunnallisesti ensimmäisenä oikeus järjestää prosessiteollisuuden perustutkintoa myös englannin kielellä vuodesta 2024 alkaen.

Muutamia nostoja prosessialan koulutuksen 50-vuotisesta taipaleesta

Prosessinhoitajakoulutus alkoi Kokkolan ammattikoulussa lukuvuonna 1973–1974 kokeiluluonteisena opintolinjana instrumenttiasentajaopintolinjan rinnakkaisluokkana. Ensimmäisenä vuotena opetettiin yleisten ammattiaineiden lisäksi verraten laaja kemian kurssi. Toisena ja kolmantena

vuotena perehdyttiin muun muassa kemianteollisuuden käyttämiin valmistusmenetelmiin ja laitteisiin sekä niiden huoltoon.

Uuden opetussuunnitelman myötä prosessinhoitajalinja otti yhtenä ensimmäisistä opintoaloista käyttöön oppilaiden työharjoittelujaksot alan yrityksissä lukuvuonna 1976–1977.

Keski-Pohjanmaan ammatillinen kurssikeskus alkoi järjestää prosessialan koulutusta vuodesta 1982 lähtien. Kurssikeskuksen Lahdenperän tiloissa käynnistyivät aikuisten prosessinhoitajakurssit seuraavana vuonna.

Ylioppilaspohjainen koulutus alkoi tammikuussa 1986. Koulutuksen pituus oli 1,5 vuotta. Keskiasteen uudistuksen myötä 1986 laboranttien ja prosessinhoitajien koulutuksesta muodostettiin yhteinen vuoden mittainen peruslinja. Toisena opiskeluvuotena opiskelijat valitsivat koulutusammatin.

Keski-Pohjanmaan aikuiskoulutuskeskus muutti joulukuussa 1995 Talonpojankadulle.

Prosessikoulutuksen laajeneminen rikastamoille tapahtui 2000-luvun alussa.

Prosessiteollisuuden ja laboratorioalan muuttivat yhteisiin oppimisympäristöihin Talonpojankadulle vuonna 2015.

Juhlatilaisuus järjestettiin Talonpojankadulla 6.10.2023

Tilaisuuden juhlapuheen piti KIP-alueen suurteollisuus-alueyhdistyksen toiminnanjohtaja Johanna Hylkilä. Puheenpuheen käyttivät myös Akkuteollisuus ry:n toimitusjohtaja Pia Vilenius ja Kpedun yhtymäjohtaja Ari Maunuksela. Historiakatsaus kuultiin ensimmäisen vuosikurssin opiskelijalta ja entiseltä pitkäaikaiselta opettajalta Pekka Pietilältä.

Kpedun oman henkilöstön ohella juhlatilaisuuteen saapui suuri joukko alueen yritys- ja yhteistyökumppaneiden edustajia sekä entisiä alan opettajia, joiden joukossa oli opiskelijoinakin olleita. Musiikkiesityksistä vastasi Duo Paju. Juontajina toimivat Sanna Tuukkanen ja Petri Ahoniemi. Juhlatilaisuuden jälkeen kutsuvieraat tutustuivat nykyisiin oppimisympäristöihin. Samalla tarjoutui tilaisuus myös muistella prosessialan menneiden vuosikymmenien mielenkiintoisia historian vaiheita.

Prosessialan vuoden 2023 toiminnan lyhyt oppimäärä

Prosessialalla vuosi 2023 on ollut toiminnaltaan vilkas ja monipuolinen. Alan vetovoima on säilynyt erittäin hyvänä ja hakijoita eri koulutuksiin on ollut runsaasti. Vuosi sisälsi 50-vuotisjuhlan ohella muun muassa tosi-tv-tuotannon ja järjestämisluvan saamisen alan englanninkielisen tutkintokoulutuksen toteuttamiseen. Hanketyö jatkui edelleen vahvana prosessialalla. JTF-rahoitteinen MinePro 2 -hanke käynnistyi elokuun alussa sisältäen sekä kehittämis- että investointiosuuden. Oppimisympäristön kehittäminen simulaatiopedagogiikan kanssa on keskeinen osa ko. hanketta. Loppuvuonna 2023 käynnistyi uusien oppimisympäristöjen suunnittelutyö.

Englanninkielinen järjestämislupa Kpedun prosessialan perustutkinto-opetukselle ensimmäisenä valtakunnallisesti

Kpedun opetustoiminnan kansainvälistymisessä otettiin merkittävä kehitysaskel prosessialalla, kun se sai marraskuussa 2023 OKM:lta järjestämisluvan toteuttaa tutkinto-opetusta vuodesta 2024 alkaen myös englannin kielellä. Kpedu haki englanninkielistä järjestämislupaa, sillä Keski-Pohjanmaan maakunnan alueen prosessiteollisuuden yrityksissä on käynnissä voimakkaan kasvun aiheuttama työvoimatarve. Prosessiteollisuuden perustutkintoon ei ole valtakunnallisesti aiemmin myönnetty järjestämislupaa englannille tutkintokielenä. Kpedun järjestämislupahakemukseen puoltolausunnon esittivät Pohjanmaan kauppakamari, Kemianteollisuus ry, Barona Oy, Boliden Kokkola Oy, Umicore Finland Oy, Keliber Oy ja Hycamite TCD Technologies Oy.

Kpedun suomenkielisessä prosessiteollisuuden perustutkinnossa vuosittainen opiskelijamäärä on keskimäärin noin 200 opiskelijaa. Kpedu järjestää myös osaamista syventäviä prosessiteollisuuden ammatti- ja erikoisammattitutkintokoulutuksia.

Kuvat Eeva Huotari

Kuvat Eeva Huotari

VIRTUAALISTUDIO MONIPUOLISTAA KOULUTUSTA JA EDISTÄÄ TYÖELÄMÄYHTEISTYÖTÄ

Jussi Wiirilinna

Kpedun media-alan Mediakeskus LIMessä toimii Euroopankin mittakaavassa ainutlaatuinen toisen asteen ammatillisen oppilaitoksen media-alan oppimisympäristö: Virtuaalistudio-hankkeessa ja EAKR-rahoituksella toteutettu virtuaalistudio. Alan koulutuksen ja oppimisympäristöjen kehittämisen ohella maakunnan yritykset ja muut vastaavat toimijat ovat hyödyntäneet virtuaalistudion tarjoamia monipuolisia mahdollisuuksia. Pelimoottorin ympärille rakennettu, neljällä robottikameralla varustettu virtuaalistudiojärjestelmä mahdollistaa erilaisten av-tuotantojen toteuttamisen keinotodellisissa ympäristöissä, joihin voidaan tuoda fyysisten objektien lisäksi erilaisia 3D-elementtejä. Virtuaalistudioratkaisun ansiosta Mediakeskus LIME pystyy vastaamaan av- ja tapahtumatuotantoalan murrokseen sekä tarjoamaan tulevaisuudessa niin koulutusta kuin palveluitakin digiteknologiaa monipuolisesti hyödyntävällä kalustolla.

Virtuaalistudio tarjoaa monenlaisia mahdollisuuksia

Keski-Pohjanmaan ammattiopiston media-alan lehtori ja tutkintovastaava Janne Erkkilä kertoo, että Mediakeskus LIMEn oppimisympäristöissä toimiva ainutlaatuinen virtuaalistudio mahdollistaa TV-tuotantojen ja erilaisten esittelyiden toteuttamisen keinotodellisuutta hyödyntäen.

– Realityssä viheralueelta (green screen) avainnetut objektit – tyypillisesti esiintyjät – yhdistetään virtualisoituun ympäristöön, johon voidaan myös lisätä AR-elementtejä. Virtualisoitu esitys striimataan suoraan esim. YouTubeen tai tallennetaan editoitavaksi ja myöhemmin julkaistavaksi.

Erkkilän mukaan tapahtumajärjestäjät ovat huomanneet virtuaalituotosten kasvavan potentiaalain, joka mahdollistaa entistä suuremman kohderyhmän ja tuo entistä vahvemmin mukaan myös kansainvälisen ulottuvuuden. Yrityksillä on myös tarvetta hyödyntää keinotodellisuuden mahdollisuuksia tuotteiden ja palveluiden suunnittelussa, testaamisessa ja markkinoinnissa.

Nibacos ja Kokkola Material Week

Vuoden 2023 osalta Erkkilä nostaa framille kaksi esimerkkiä. Suurin yksittäinen projekti oli suoran verkkolähetyksen toteuttaminen Nibacos Kokkolan salibandyottelusta perinteisen otteluselostuksen lomassa. Maaliskuussa Nibacoksen viimeisessä kotiottelussa tehtiin suoraa puoli tuntia ennen ottelua alkua käynnistynyttä virtuaalitudiolähetystä. Studiolähetykseen sisältyi videoinserttejä ja pelianalyysejä. Erätauoilla ja pelin päätteeksi käytiin myös virtuaalitudiolla. Lähetyksen ja studion mahdollisti Mediakeskus LIMEn virtuaalitudiostudio ja entisten Kpedun media-alan opiskelijoiden alumniryitys Wegevision. Toiseksi Erkkilä mainitsee marraskuussa järjestetyn kansainvälisen Kokkola Material Week 2023 -seminaariviikon aloittaneen PreKMW-tapahtuman, josta virtuaalitudiostudiosta toteutettiin livestriimi.

– LIMellä on jo pitkään toteutettu monikameratuotantoja yritysten ja yhteisöjen tarpeisiin. Uusien teknologioiden myötä kykenemme toteuttamaan entistä vähähiilisempiä ja saavutettavampia tapahtumia ja av-tuotantoja. Pystymme myös vastaamaan uusien keinotodellisuuteen liittyviin teknologioihin ja niiden käyttöönottoon liittyviin haasteisiin, Erkkilä toteaa.

Kaksi vuotta kestänyt Virtuaalitudiostudio-hanke päättyi elokuussa 2023. Yhtenä keskeisenä tavoitteena oli kehittää osaamista ja edistää yritysyhteistyötä kaikkien Kpedun toimialojen koulutusten osalta. – Hankkeen päättymisen jälkeen Kpedu pystyy vastaamaan paremmin työelämän osaamis- ja työvoimatarpeisiin uusien teknologioiden osalta. Tarkoituksena on tarjota yrityksille, kunnille ja muille organisaatioille puitteet sekä osaamisrakenteet keinotodellisuutta hyödyntävien av-tuotantojen toteuttamiselle, Erkkilä korostaa.

Hanke toteutti yhteensä 21 yrityspilottia – myös opiskelijat mukana

Virtuaalitudiostudio-hankkeen aikana toteutettiin yhteensä 21 yrityspilottia yhteistyössä Keski-Pohjanmaan alueen yritysten kanssa. Tuotantoja toteutettiin laajalla skaalalla hankesuunnitelman mukaisesti, ja mukana oli niin lyhyitä markkinointivideotuotantoja kuin useamman tunnin mittaisia urheilu- tai tapahtumalähetyksiä.

Virtuaalitudiostudio-hanke edisti av-teknologioiden ja keinotodellisuuden hyödyntämistä elinkeinoelämän ja opintotoiminnan yhteistyönä uusien tuotteiden, palveluiden ja yrittäjyyden aikaansaamiseksi, mitä toteutetuissa yrityspiloteissa tehtiinkin. Yrityspilotit toteutettiin osana oppilaitoksen media-alan koulutusta. Piloteissa media-alan opiskelijat osallistuivat tuotantoon eri rooleissa kuten ohjaajana, studio-ohjaajana, kamerarobotiikan käyttäjänä, kuvaussihteerinä, virtuaalioperaattorina, äänitarkkailijana ja valaistuksen tarkkailijana. Lisäksi osassa esituotantoja teknisen suunnittelun opiskelijat mallinsivat yhdessä hankkeen asiantuntijoiden kanssa virtualisoitavia esineitä ja ympäristöjä. Hankkeen ansiosta pystyttiin virtuaalitudiostudioteknologian osaamisen ohella myös monipuolistamaan media-alan, tieto- ja viestintätekniikan sekä teknisen suunnittelun koulutuksia opettajien lisäntyneen osaamisen ansiosta.

Virtuaalitudiostudio on saanut runsaasti näkyvyyttä sekä paikallisesti että kansainvälisesti. Tilaan on käynyt tutustumassa yli 30 vierailijaryhmää, hankkeesta ja kalustosta kirjoitettu juttuja eurooppalaiseen AV-alan julkaisuun ja järjestelmätoimittaja tehnyt tuotantotilasta oman esittelyvideonsa.

Virtuaalitudiostudio-hankkeen rahoittajina olivat Keski-Pohjanmaan liitto, Kokkolan ja Kannuksen kaupungit, Kaustisen seutukunta, Perhon kunta ja Kpedu.

TOHOLAMMIN LOMITUSPALVELUT JA KPEDU KUMPPANUUSSOPIMUS VAHVISTAA YHTEISTYÖTÄ

Jussi Wiirilinna

Toholammin Lomituspalvelut ja Keski-Pohjanmaan ammattiopisto solmivat kumppanuussopimuksen toukokuussa 2023 vahvistaen siten osapuolten jo pitkään jatkunutta sujuvaa ja monipuolista yhteistyötä sekä myös koulutuskumppanuutta.

Yhteistyön alkujuuri on kaukana historiassa, sillä Kpedu Kannuksen ja aiemmin myös Perhon toimipaikassa on toteutettu jo vuosikymmenien ajan maatalouslomittajien koulutuksia kouluttamalla sekä uusia työntekijöitä alalle että päivittämällä olemassa olevien lomittajien osaamista lisä- ja täydenniskoulutuksilla. Lomituspalvelujohtaja Sanna Niemen mukaan jo 1980-luvulla Kannuksen maatalousoppilaitoksen maatalousalan opiskelijat tekivät opintoihinsa kuuluvia harjoitteluja työskennellen lomittajina Toholammin kunnalla. Vuosikymmenten aikana yhteistyö on ollut monipuolista ja siinä on hyödynnetty kulloiseenkin aikaan ja tilanteeseen sopivaa koulutusta. Oppisopimuskoulutustakin on hyödynnetty laajasti sekä koko- että osatutkintojen suorittamisessa. Myös ulkomaisen työvoiman rekrytoinnissa ja koulutuksessa Kpedu on ollut meille hyvä kumppani, Niemi kiittää. – On tärkeää, että Kpedu Kannuksen toimipaikkaa on kehitetty niin, että siellä on ollut mahdollista järjestää ajanmukaista ja laadukasta koulutusta.

Niemi kertoo, että tiivis ja jatkuva yhteistyö Kpedun ja Osovakoulutus Oy:n kanssa on meille tärkeää. – Toholammin Lomituspalvelujen kannalta olennaisinta on varmistaa kumppanuussopimuksen myötä osaavan työvoiman saanti sekä ylläpitää ja kehittää nykyisen henkilökunnan osaamista vaativalla ja nopeasti kehittyvällä alalla. Siten turvataan parhaiten myös alueen lomituspalveluihin oikeutettujen yrittäjien palvelut. Lomitustyön ammattitaitovaatimukset ovat kasvaneet ja monipuolistuneet, Niemi jatkaa.

– Kumppanuussopimus on tuonut koulutuksen järjestämiseen vielä aikaisempaa enemmän suunnitelmallisuutta. Sekä lomittajat että maatalousyrittäjät esittävät lomituspalveluyksikölle toiveita siitä, millaista koulutusta he toivoisivat lomittajille järjestettävän. Koulutustarpeita ja niiden toteutusta on pohdittu yhdessä lomitushallinnon ja Kpedun henkilöstön kanssa. Koulutuksen järjestäjiltä vaaditaan kykyä reagoida työelämän koulutustarpeisiin nopeallakin aikataululla. Tässä

koemme, että Kpedu on onnistunut vastaamaan uuden yksikön koulutustarpeisiin ja olemme saaneet lyhytkoulutuksia ajankohtaisista aiheista nopeallakin aikataululla, Niemi toteaa tyytyväisenä.

Vuoden 2023 alussa aloittanut Toholammin lomituspalvelujen palvelee Toholampi keskuspaikkanaan 956 maatilaa ja 1.630 maatalousyrittäjää sekä 29 turkistarhaa ja 33 turkisyrittäjää. Yksikössä työskentelee yli 300 lomittajaa. Aikaisempaan paikallisyksikön alueeseen verrattuna alue on maantieteellisesti suuri ulottuen aina Kälviältä Pyhäjärvelle ja Perhosta Raahen. Paikallisyksikön alue on voimakasta karjatalousaluetta ja alueella on maantieteelliseen kokoon nähden paljon karjatiltoja, minkä vuoksi Toholammin Lomituspalvelut on Suomen suurin lomituksen paikallisyksikkö lomituspäivien määrällä mitattuna.

Kpedu Kannuksen toimipaikan toimipaikkapäällikkö Eija Mäki-Ullakko sanoo, että vuoden 2023 aikana toteutimme Toholammin Lomituspalveluille esimerkiksi lomitushenkilöstön koulutusta oppisopimuksella ja lyhyempää päivituskoulutusta. – Järjestimme lomittajille Osovakoulutus Oy:n kautta muun muassa Horizon-tuotannonohjauksjärjestelmään ja rehu-koneiden käyttöön liittyvää koulutusta. Keväällä 2024 alkaa lomittajien ammattitutkintokoulutus oppisopimuksella.

– Osovakoulutus Oy:n kautta tullaan järjestämään myös lomittajien lyhytkursseja kuten esim. ensiapu I -, työturvallisuuskortti- ja alkusammutuskoulutuksia. Digitalisaatio ja koneistaminen etenevät vauhdilla, joten esimerkiksi lypsyrobotteihin ja rehu-koneiden käyttöön liittyvät koulutustarpeet kehittyvät koko ajan, Mäki-Ullakko toteaa ja jatkaa: – Kumppanuussopimus tuo suunnitelmallisuuden ohella myös ennakkointia koulutusten järjestämiseen. Kpedulle kumppanuussopimus merkitsee myös alan koulutuksen työelämä- lähtöisyyden edistämistä ja työelämän osaamisvaatimusten varmistamista sekä huomioimista myös opetuksessa.

– Maatalouslomittajille ammattitaidon kasvattaminen antaa varmuutta työhön ja parantaa ammatti-identiteettiä. Viime kädessä tästä kaikesta hyötyvät luonnollisesti Toholammin Lomituspalvelujen asiakkaat eli alueen karjatalousyrittäjät, Mäki-Ullakko muistuttaa tärkeimmäksi lopuksi.

Kuva Eeva Huotari

RAVINTOLA- JA CATERINGALAN KOULUTUSTA UKRAINALAISILLE

Jussi Wiirilinna ja Mia Kronqvist, asiakkuusvastaava, Kpedun Työelämäpalvelut

Kpedun ravintola- ja cateringalan oppimisympäristöissä aloitti syksyllä 2023 ryhmä ukrainalaisia opiskelijoita kolmen kuukauden mittaisen Hanki osaamista ammattikeittiön työtehtäviin -nimisen koulutuksen. Puolet opiskeluaajasta opiskelijat työskentelivät alan työpaikoilla. Koulutus onnistui mainiosti, sillä suuri osa heistä työllistyi koulutuksen jälkeen alalle ja osa lähti jatkamaan opintojaan.

Kpedun ravintola- ja cateringalan lehtori ja tutkintovastaava Leena Roukala on hyvin tyytyväinen tähän saakka kertyneisiin kokemuksiin. Ensimmäinen vastaava koulutus toteutettiin syksyllä 2022, ja järjestyksessään kolmas käynnistyy maaliskuussa 2024.

– Alan työnantajat ovat poikkeuksetta suhtautuneet myönteisesti opiskelijoihin, joille on järjestynyt kiitettävästi työpaikalla tapahtuvaan oppimisen paikkoja, ja heidät on otettu työpaikoilla hyvin vastaan. Roukalan työnantajilta saamansa palautteen perusteella ukrainalaiset ovat työharjoittelunsa aikana osoittautuneet motivoituneiksi, nopeasti oppiviksi, oma-aloitteisiksi ja toimeliaiksi. Suomen kielen taidon osittaiset puutteet eivät juurikaan ole aiheuttaneet haasteita vaan tehdyt toimenpiteet ovat tulleet asianmukaisesti tehdyiksi. Ja työpaikoilla opiskelijoille on puhuttu voittopuolisesti suomea heidän kielitaitonsa kehittämisen edistämiseksi, Roukala toteaa.

Roukala kertoo, että Kokkolan ammattikampuksella toteutettavassa lähiopetuksessa he opiskelivat muun muassa teori-

aa, hygieniää, työturvallisuutta, ammattikeittiön koneita ja laitteita sekä luonnollisesti myös suomen kieltä. – Julia Kemppisen kirjoittamaa Kokataan suomeksi -oppikirjaa on hyödynnetty ahkerasti. Perusteiden ollessa riittävästi hallussa opiskelijat siirtyivät työpaikoille jatkamaan käytännön oppimista.

Kpedun Osuvakoulutus Oy:n ohella tämän koulutuksen järjestämisestä vastasivat Pohjanmaan TE-palvelut ja Pohjanmaan ELY-keskus. Kaikki sai alkunsa siitä, että Osuvakoulutus Oy:n osaamispäällikkö Maria Nylund tiedusteli edellä mainituilta toimijoilta, josko Kpedu voisi toteuttaa tällaista lyhytkoulutusta maahanmuuttajille sekä siten osaltaan edistää heidän työllistymistään ja sopeutumista suomalaiseen yhteiskuntaan.

– Teimme ison työn tavoittaaksemme mahdollisimman paljon maahanmuuttajia ja saadaksemme heidät ilmoittautumaan koulutukseen. Järjestimme muun muassa infotilaisuuden koulutuksesta. Paikalle hankittiin myös tulkki, Nylund sanoo. Nylundin ja Roukalan ohella tilaisuudessa olivat läsnä myös koulutus-asiiantuntija Pia Särkijärvi Pohjanmaan TE-palveluista ja Kpedun lehtori Pirkko Rahkonen. Kova työ palkittiin, sillä ensimmäinen ryhmä aloitti opiskelunsa loppuvuonna 2022.

Maaliskuussa 2024 käynnistyneeseen koulutukseen on tullut hyvin hakemuksia. Roukala ja Nylund toivovat, että rahoitusta saadaan jatkossakin näihin myönteisiin tuloksiin ja todellista vaikuttavuutta tuottaneisiin ravintola- ja cateringalan lyhytkoulutuksiin.

OHJAAN[®]

OhjausHELP - apua työpaikkaohjaajille

Tule verkkotapaamiseen ja kysy mitä tahansa ohjaamiseen liittyvää asiaa.

Työpaikkaohjauksen asiantuntijamme vastaavat kysymyksiisi ja antavat käytännön vinkkejä erilaisiin ohjaustilanteisiin.

Tervetuloa mukaan!

Päivystämme
keskiviikkoisin klo 9–12.
Linkki Teams-keskusteluun:
[ohjaan.fi/ohjaushelp](https://www.kpedu.fi/ohjaushelp)

Varmistamme työelämässä oppimisen laatua muun muassa järjestämällä maksutonta työpaikkaohjaajakoulutusta erilaisilla osallistumisvaihtoehdoilla.

Työpaikkaohjaajakoulutukset kootusti
www.kpedu.fi/tyopaikkaohjaajalle

LÖYDÄT MEIDÄT SOMESTA!

